

GUVERNUL ROMÂNIEI

Nr. 5/5170/2022/__.02.2022

Aprob,

Nicolae – Ionel CIUCĂ
Prim-ministru

MEMORANDUM

De la: Marian – Cătălin PREDOIU, ministrul justiției

Bogdan AURESCU, ministrul afacerilor externe

Tema: Prelungirea mandatelor actualilor judecători români la Tribunalul Uniunii Europene începând cu data de 1 septembrie 2022

I. Vacantarea posturilor judecătorilor români la Tribunalul Uniunii Europene (Tribunalul UE) începând cu data de 1 septembrie 2022:

Ambele posturi ocupate de judecători români la Tribunalul UE vor deveni vacante începând cu data de 1 septembrie 2022.

Mandatul candidatului României propus în urma procedurii de selecție derulate în intervalul aprilie – iunie 2021 acoperă o perioadă reziduală, acesta fiind de 10 luni (27 octombrie 2021 – 31 august 2022). Mandatul celui de al doilea judecător român la Tribunalul UE este un mandat scurt, de 3 ani¹, care urmează să expire tot pe 31 august 2022.

---

¹ În conformitate cu art. 2, litera (c) din Regulamentul 2015/2422 de modificare a Protocolului nr. 3 privind Statutul CJUE: „Mandatele a patru dintre cei nouă judecători suplimentari care urmează

II. Procedura de numire a judecătorilor la Tribunalul UE:

Procedura de numire a judecătorilor la Tribunal este reglementată de *art. 254 și 255 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)* și de prevederile corespunzătoare din *Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE)*.

Potrivit art. 254 TFUE, membrii Tribunalului sunt aleși dintre persoane care oferă depline garanții de independență și care au capacitatea cerută pentru exercitarea unor înalte funcții jurisdicționale. Aceștia sunt numiți de **comun acord de către guvernele statelor membre, pentru o perioadă de șase ani, după consultarea comitetului prevăzut la articolul 255** (în continuare, Comitetul 255). La fiecare trei ani are loc o înlocuire parțială a judecătorilor, în condițiile prevăzute de Statutul CJUE. Membrii care și-au încheiat mandatul pot fi numiți din nou.

Comitetul 255 emite un aviz cu privire la capacitatea candidaților propuși de fiecare stat membru de a exercita funcțiile de judecător, înainte ca guvernele statelor membre să facă nominalizările.

Avizul Comitetului 255 este consultativ. Potrivit ultimului raport de activitate al acestui comitet, publicat în ianuarie 2020², printre criteriile avute în vedere în examinarea candidaturilor propuse de guverne, se numără calificarea juridică a candidatului, experiența profesională, capacitatea de a exercita funcții judiciare, competențele lingvistice, capacitatea de a lucra într-un mediu multicultural, care reflectă diferite sisteme juridice, lipsa oricărei îndoieli cu privire la independența și imparțialitatea candidatului.

Conform raportului de activitate menționat, pentru perioada de referință (martie 2018 – octombrie 2019), din cele *43 de opinii emise, 8 au fost negative. Nu a fost emis niciun aviz negativ în situații de înnoire a mandatelor*³.

Dreptul UE nu obligă statele membre să deruleze o procedură de selecție la nivel național pentru nominalizarea candidaților la funcția de judecător la Curtea de Justiție sau Tribunalul UE. În acest sens, Comitetul 255 a subliniat că este conștient de faptul că modalitatea de selecție la nivel național a candidaților pentru funcțiile ante-menționate intră în competența exclusivă a statelor membre și nu este reglementată de TFUE

Cu totea acestea, în ultimul raport de activitate, Comitetul 255 a accentuat importanța unei proceduri naționale de selecție deschise, transparente și riguroase, condusă de o comisie independentă și imparțială⁴. Pe de altă parte, în ultimul raport,

---

să fie numiți începând cu 1 septembrie 2019 încetează la 31 august 2022. Acești patru judecători sunt aleși astfel încât guvernele statelor membre în cauză să propună doi judecători pentru înlocuirea parțială a Tribunalului din 2022.”

²https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2020-01/qcar19002enn_002_-_public.pdf, p.17.

³ *Idem*, p. 8.

⁴ *Idem*, p. 11.

Comitetul a arătat faptul că *lipsa unei proceduri naționale de selecție care să permită evaluarea de o manieră independentă și obiectivă a candidaților nu poate constitui, în sine, un dezavantaj*. În egală măsură, existența unei proceduri naționale de selecție nu constituie un motiv pentru a acorda aviz pozitiv unui candidat apreciat ca nepotrivit de către Comitet. *Existența unei proceduri naționale de selecție transparente și imparțiale poate ajuta Comitetul să depășească eventuale dubii pe care le-ar putea avea în urma examinării dosarului candidatului sau a audierii acestuia*⁵.

În ceea ce privește înnoirea mandatelor judecătorilor numiți pentru perioade scurte, Comitetul 255 a precizat⁶ că în toate cazurile a emis avize favorabile, remarcând că o neînnoire a mandatelor acestora, care nu ar fi justificată de lipsa aptitudinilor juridice sau a experienței profesionale ori de îndoieli cu privire la capacitatea lor profesională sau la cerința de independență și imparțialitate, ar putea submina/părea să submineze independența judecătorilor instanțelor UE și ar putea pune sub semnul întrebării funcționarea adecvată și continuitatea justiției în UE. Cu titlu de exemplu, astfel cum rezultă din ultimul raport de activitate al Comitetului⁷, în situația în care acesta a primit o propunere de candidat care să înlocuiască un judecător numit pentru 5 luni și care se dovedise apt să își îndeplinească atribuțiile, nu a putut considera inadmisibilă noua propunere, însă a exprimat îngrijorări serioase și a semnalat situația către Conferința Reprezentanților Guvernelor Statelor Membre. În cazul respectiv, noua candidatură a fost retrasă, astfel că în cele din urmă nu a fost examinată de Comitet.

III. Prelungirea mandatelor actualilor judecători la Tribunalul UE începând cu 1 septembrie 2022:

În urma analizei efectuate cu privire la situația mandatelor celor doi judecători români în funcție, prin raportare la soluțiile procedurale posibile în vederea nominalizării candidaților României pentru mandatele care încep la 1 septembrie 2022, au rezultat următoarele:

- În principiu, Ministerul Justiției și Ministerul Afacerilor Externe *consideră că abordarea standard constă în desemnarea candidaților pentru posturile de judecător la Tribunalul UE pe baza unor proceduri naționale de selecție riguroase, transparente și imparțiale*⁸, numai cu titlu excepțional putând fi avută în vedere prelungirea mandatelor judecătorilor în funcție;

---

⁵ *Idem*, p. 11.

⁶ *Idem*, p. 15.

⁷ *Idem*, p. 15.

⁸ Până la acest moment, România a efectuat 9 nominalizări ale unor judecători români la Curtea de Justiție (4 nominalizări) și la Tribunalul UE (5 nominalizări), cu mențiunea că această cifră are în vedere numărul de mandate, nu cel al persoanelor propuse, deoarece, până la acest moment, la Curtea de Justiție a fost propusă de trei ori aceeași persoană. În 7 dintre cele 9 situații au fost

- În prezent, există *circumstanțe speciale - inter alia*, exercitarea de către judecătorii actualmente în funcție a unor fracțiuni de mandat - care ar justifica, cu titlu excepțional, *prelungirea mandatelor actualilor judecători români la Tribunalul UE*.

Argumentele pe care se întemeiază **propunerea de prelungire a mandatelor** actualilor judecători români sunt, în esență, următoarele:

- 1. Actualii judecători români la Tribunalul UE au trecut, anterior primei nominalizări, prin proceduri naționale de selecție riguroase, transparente și imparțiale** (iulie – septembrie 2018, respectiv aprilie – iunie 2021);
- 2. Cei doi judecători au primit aviz pozitiv de la Comitetul 255 cu ocazia primei numiri în funcție;**
- 3. În ceea ce privește înnoirea mandatelor judecătorilor în funcție** ai instanței UE, potrivit ultimului raport de activitate al Comitetului 255⁹, acesta nu exclude posibilitatea de a acorda aviz negativ în cazul în care apreciază că respectiva persoană nu a deținut sau nu mai deține abilitățile cerute pentru exercitarea celor mai înalte funcții jurisdicționale (Curtea de Justiție), respectiv a unor înalte funcții jurisdicționale (Tribunal).
Cu toate acestea, din statisticile privind activitatea Comitetului 255 rezultă **risc zero de aviz negativ al acestui comitet** în situația înnoirii mandatelor judecătorilor în funcție, în toate cazurile de acest fel fiind formulat aviz favorabil.
În ceea ce privește aprecierile Comitetului 255 referitoare la înnoirea mandatelor judecătorilor numiți pentru perioade scurte, trimitem la mențiunile de la punctul II, pagina 3 din prezentul memorandum.
- 4. Până la momentul redactării prezentului memorandum, nu avem cunoștință de niciun aspect problematic vizând competența profesională ori reputația actualilor judecători sau rezultând din activitatea acestora la Tribunalul UE;**
- 5. Procedura de adoptare de către Guvern a unei decizii de prelungire**, prin intermediul unui Memorandum de Guvern, prezintă **avantajul celerității**, aspect important în contextul în care Conferința Reprezentanților Guvernelor Statelor

---

derulate proceduri de selecție, în timp ce în 2 situații (prelungirea mandatului judecătorului român la Curtea de Justiție în anul 2009; nominalizarea judecătorului român la Tribunalul UE în anul 2010) Guvernul a efectuat nominalizări directe.

⁹https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2020-01/qcar19002enn_002_-_public.pdf, p. 14.

Membre a agreat că termenul până la care propunerile de candidați trebuie transmise Secretariatului General al Consiliului Uniunii Europene este 1 noiembrie 2021.

În acest sens, scrisoarea Președintelui Tribunalului UE către Reprezentantul Permanent al României pe lângă Uniunea Europeană din 31 ianuarie 2022 subliniază faptul că *„este esențial ca aceste numiri să intervină într-un stadiu cât mai precoce cu putință pentru a putea planifica ședințele de audiere a pledoariilor înainte de vară și pentru a evita orice discontinuitate în administrarea justiției.”*

6. O astfel de opțiune este în linia politicii președinților instanțelor UE de a promova continuitatea și stabilitatea completelor de judecată, cu impact semnificativ asupra eficienței instanțelor, spre exemplu:

- a) scrisoarea Președintelui Curții de Justiție către Președintele Conferinței Reprezentanților Guvernelor Statelor Membre din 6 aprilie 2020: *„Curtea de Justiție ar fi extrem de recunoscătoare dacă, cu ocazia numirilor care urmează să intervină, ar fi luată în considerare importanța crucială pe care o are stabilitatea compunerii sale pentru îndeplinirea eficace a misiunii care îi este încredințată de tratate.”;*
- b) scrisoarea Președintelui Tribunalului UE către Președintele Conferinței Reprezentanților Guvernelor Statelor Membre din 26 martie 2021: *„Ținând seama de aceste împrejurări, Tribunalul ar fi extrem de recunoscător dacă, cu ocazia numirilor care urmează a fi efectuate, ar putea fi luată în considerare incidența semnificativă pe care o are stabilitatea compunerii instanței asupra eficienței sale.”;*
- c) scrisoarea Președintelui Tribunalului UE către Reprezentantul Permanent al României pe lângă Uniunea Europeană din 31 ianuarie 2022: *„Se pare că Președinția Conferinței Reprezentanților Guvernelor Statelor Membre a rămas în așteptarea deciziei guvernului dumneavoastră cu privire la reînnoirea mandatului doamnei judecătoare Mirela Stancu și al domnului judecător Ion Gâlea. Or, astfel cum am precizat în scrisoarea mea din 26 martie 2021 către Președinția Conferinței Reprezentanților Guvernelor Statelor Membre [...], pe de o parte, ca urmare a reformei arhitecturii jurisdicționale a Uniunii Europene, prevăzută de Regulamentul (UE, Euratom) 2015/2422, stabilitatea compunerii instanței noastre are o importanță crescută, pentru ca aceasta să își poată exercita în cele mai bune condiții misiunea jurisdicțională.”*

Actualii judecători români la Tribunalul UE aflați în funcție au avut un prim mandat mai scurt față de durata standard de 6 ani, prevăzută la art. 254 alin. (2) TFUE – 10 luni, respectiv 3 ani.

7. Dintre membrii actuali ai Tribunalului efectiv în funcție (52 de judecători¹⁰), 16 judecători¹¹ au deținut mai mult decât un mandat¹².

8. Prelungirea mandatelor actualilor judecători ar asigura respectarea echilibrului de gen în cadrul Tribunalului UE, ținând seama de considerentul 11¹³ din Regulamentul (UE) nr. 2015/2422 de modificare a Protocolului nr. 3 privind Statutul CJUE.

La importanța respectării acestui considerent face trimitere expresă și scrisoarea Președintelui Tribunalului UE din 26 martie 2021.

IV. Concluzie:

Având în vedere aspectele menționate mai sus, propunem **prelungirea mandatelor actualilor judecători români la Tribunalul UE începând cu data de 1 septembrie 2022.**

---

¹⁰ Din totalul de 54 de posturi de judecător la Tribunalul UE, sunt ocupate efectiv 52 de posturi, două state (Ungaria și Slovacia) având la acest moment numit câte un singur judecător.

¹¹ Câte unul dintre judecătorii provenind din Olanda, Cipru, Grecia, Finlanda, Croația, Franța, Luxembourg, Danemarca, Slovacia, Malta, Austria, Estonia, la care se adaugă ambii judecători provenind din Bulgaria și Suedia.

¹² Menționăm că această cifră a fost estimată pe baza informațiilor publice disponibile pe pagina oficială a Tribunalului UE. Concluzia deținerii a mai mult de un mandat s-a întemeiat pe anul în care persoana în cauză a început activitatea în cadrul Tribunalului UE prin raportare la durata uzuală a unui mandat (6 ani), respectiv la durata unui mandat scurt (3 ani). La calculul numărului de mandate s-a(u) luat în considerare și mandatul/mandatele de judecător deținute de aceeași persoană la Tribunalul Funcției Publice, ale cărui competențe și aparat au fost preluate de către Tribunalul UE începând cu data de 1 septembrie 2016.

¹³ „Este foarte importantă asigurarea echilibrului între femei și bărbați în cadrul Tribunalului. Pentru realizarea acestui obiectiv, înlocuirile parțiale în cadrul Tribunalului ar trebui organizate astfel încât guvernele statelor membre să înceapă treptat să propună doi judecători pentru aceeași înlocuire parțială, urmărind prin aceasta selectarea unei femei și a unui bărbat, cu respectarea condițiilor și a procedurilor stabilite prin tratate.”